

Energieschok dreunt door bij bouwbedrijven, maar niemand wil nu kwetsbaar lijken

Mark de Bruijn | Gepubliceerd: 09 apr. 2026 | Gewijzigd: 23 apr. 2026

 Deel dit artikel

 Opslaan

 Onderwerp volgen

De recordhoge energieprijzen zorgen voor hogere transportkosten en duurdere bouwmaterialen, maar paniek is er nog niet, zo blijkt uit een rondvraag van Cobouw.

De staalindustrie en producenten van glas en bakstenen voelen de gevolgen van de oorlog in Iran directer dan andere bedrijven, omdat ze afhankelijker zijn van gas dan andere leveranciers van bouwmaterialen. Toch is het vooralsnog moeilijk in kaart te brengen hoe voelbaar de gevolgen al zijn voor bouwbedrijven. “Niemand wil zich kwetsbaar tonen, je wil niet dat jouw naam tevoorschijn komt als die ene toeleverancier die in de problemen zit”, zegt Niels Ruijter van de Nederlandse Vereniging Toeleverende Bouwmaterialenindustrie (NVTB).

Bedrijven hebben dezelfde problemen en zoeken elkaar volgens hem nu eerder op dan tijdens de coronacrisis. Ze vrezen voor [hogere staal- en aluminiumprijzen](#), maar nu zijn het vooral transportbedrijven die last hebben van de recordhoge dieselprijs. Een ondernemer in de betonsector, die niet bij naam genoemd wil worden, zegt dat de gevolgen nu nog indirect zijn. Hij betwijfelt of we geleerd hebben van prijsstijgingen tijdens corona of na de Russische inval in Oekraïne. Wie er pas echt last van heeft, zo tipt hij, dat is de wapenindustrie.

Duurdere bakstenen?

Producenten van bouwmaterialen zoals cement, beton en bakstenen zullen de stijgende energiekosten vermoedelijk doorberekenen aan bouwbedrijven. Voor opdrachtgevers is het afwachten, niemand weet hoeveel hoger de bouwkosten zullen uitvallen van lopende of toekomstige projecten. Bovendien dalen de prijzen weer licht sinds het voorlopige staakt-het-vuren tussen Amerika en Iran.

“Mijn directeur laat weten geen interesse te hebben in uw vragen”, laat de secretaresse van een baksteenfabriek weten. “Dat is nou pech,” zegt de woordvoerder als aanvulling op de actuele stand van zaken: “ik klap net m’n laptop dicht.” Tsja, wat is nu gezond om te melden, vraagt de woordvoerder van de branchevereniging van bouwmaterialen retorisch. Grote bouwbedrijven zijn nog terughoudender om te reageren op marktontwikkelingen.

Martine Schuijjer is sinds een maand directeur van de branchevereniging van steenfabrikanten, de Koninklijke Nederlandse Bouwkeramiek. Ze noemt het alvast een meevaller dat ze weinig alarmerende berichten hoort. “Een grotere zorg dan de plotse prijsstijging is de zekerheid om straks te kunnen leveren. En onze bedrijven kunnen niet zomaar van het gas af, hoe graag we ook willen dat de verduurzaming van een fabriek sneller gaat. Maar daar zijn wel maatregelen voor nodig, zoals het eerder afgeven van vergunningen voor windmolens en zonnepanelen. Ook investeringen in waterstof hebben tijd nodig.”

Houdbare voorspelling

De ene fabrikant maakt prijsafspraken voor de langere termijn, de andere niet. Dat is ook het verschil tussen stress en bezorgdheid. Schuijjer heeft daar als nieuwkomer niet zo’n zicht op, zegt ze en dat wil ze graag zo houden om de marktwerking niet te beïnvloeden.

Ted Peek van bouwkostendata-organisatie BDB verwacht discussie over de vraag wie uiteindelijk gaat betalen voor de explosieve prijsstijgingen. Uit zijn data blijkt dat deze maand alleen al de bouwkosten van wegen, kantoorgebouwen en woningen stijgen van 0,5 tot 2 procent. Maar prijsstijgingen van grondstoffen reageren doorgaans met een vertraging van een of twee maanden en de gasprijs lijkt alweer over z'n hoogste piek heen. Het is dus afwachten hoeveel duurder diensten en producten worden en wie daarvoor gaat betalen, maar volgens Peek is één ding zeker: "Niemand zit te wachten op gedoe over prijsafspraken. De gemiddelde aannemer wacht liever even af, die kijkt of iets op te lossen is binnen de marge van een project."

Na de plotse prijsstijgingen bij het uitbreken van de Oekraïne-oorlog zag hij hoe onduidelijkheid over prijsafspraken later kan leiden tot rechtszaken. Maar nu alarm slaan lost niks op, stelt hij nuchter vast.

Minder kolen, niet minder gas

Maurice van Sante, senior econoom voor de bouwsector van ING, heeft ook een actuele [analyse](#) gemaakt die niet meteen alarmerend is. "Nederlandse bouwbedrijven gebruiken zelf niet zoveel energie, het zijn vooral de toeleveranciers die de hoge brandstofprijzen voelen", zo legt hij uit. Nederland is in vergelijking met andere Europese landen wel meer afhankelijk van gas.

"Het gaat momenteel goed met de bouwsector, bedrijven hebben dus de luxe om niet te beginnen aan riskante projecten die minder winstmarges geven." Bedrijven hebben volgens hem juist wel geleerd van de effecten door corona en de economische schok door de Oekraïne-oorlog.

"Als je naar de cijfers van de laatste jaren kijkt, dan zie je dat we met z'n allen minder energie gebruiken. De industrie neemt duurzaamheid serieuzer en stookt minder kolen de laatste jaren. Dat is hoopgevend."